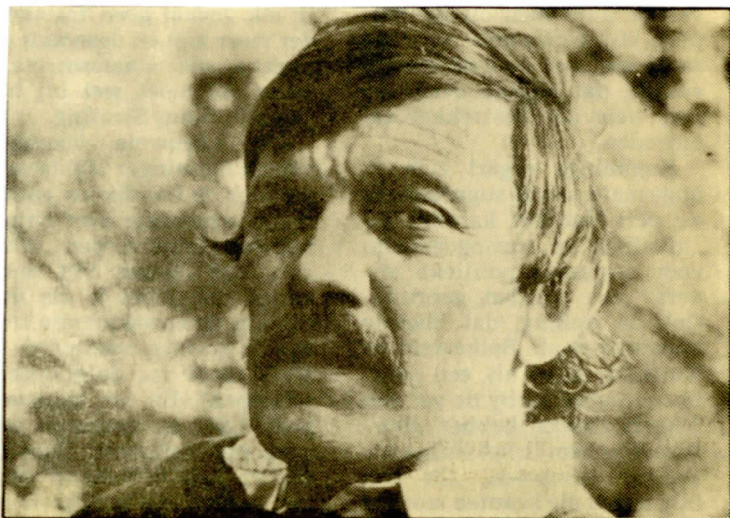

30 mei 1986

EDE STAAL ...t-braide en rustege, mor bie zetten ook wat roege ien zien laidjes...

Foto: Engel Lameijer

JEWAILTJES VAN WOORDKUNST

Ede Staal krijgt K. ter Laanprijs

(Van onze kunstredactie)

GRONINGEN - De K. ter Laan-prijs 1985 is op „aindu-dende veurslag” van de voordrachtcommissie toegekend aan Ede Staal. „Omreden: t braide en rustege, mor bie zetten ook wat roege ien zien laidjes zo naauw aanslöt bie ons Grunneger toal; zien laidjes stuk veur stuk jewailtjes van Grunneger woordkunst binnen”.

In het Nederlands gezegd: vanwege het bewijzen van een grote dienst aan de Groninger cultuur en daardoor laten horen, dat het Grunneger laid ook vandaag de dag bestaansrecht heeft. „Doar aander lu deur aanpeerdjed worden”, aldus het rapport over de toekenning van de eerste prijs, over 1984, vorig jaar in Middelstum. De volgende Dag is op 4 oktober in Stadskanaal.

De maker van de „jewailtjes van woordkunst” (èn gevuil, zeg der mor bie) zegt officieel

„zeer vereerd” en persoonlijk „erg blij” te zijn met het oordeel van de jury, bestaande uit Lianne Abeln, Swier Broekema en Wim Faber. De zangeres uit Eelde zelf behoorde vorig jaar samen met haar favoriete liedjesschrijver, de dichter David Hartsema, tot de eersten, die deze pas ingestelde onderscheiding (duizend gulden en een oorkonde, uitgereikt op de Dag van t Grunneger Bouk) in ontvangst mocht nemen.

Ede Staal heeft de juryleden in het hart weten te raken met het „braide en rustege, mor bie zetten ook wat roege ien zien laidjes”. Termen, die zich moeilijker in het Nederlands laten vertalen. „Roeg” is immers niet louter ruig, maar heeft ook een facet in zich, voor wie Ede's repertoire en zijn manier van zingen kent en kan aanvoelen, van iets ongekunsteld spontaans.

Het betekent eveneens eer-

lijk en recht voor de raap, maar heeft zeker ook te maken met het verbergen van de diepere zachtste gevoelens in de ruige bast van een schijnbaar onbezorgde melodie en dito woordkeus. Losjes zingen van „Zo moutve t holden” (op de voor Ede's veelzijdigheid zeer representatieve elpee „Mien toentje”), terwijl je op de man af gevraagd heel best weet, dat alles veranderlijk blijft en vaak niet ten goede. Mor toch: de moud hol wie der ien, het het nog nooit zo donker west.

Kornelis ter Laan (1871-1963) is door zijn taalkundige arbeid van grote betekenis voor de Groninger „beweging” geweest. Men kan hem als voorvechter daarvan beschouwen, die ook door zijn publicaties (o.a. woordenboek, spraakkunst) zeer heeft bijgedragen tot het serieus nemen van onze streektaal en de daarin geschreven literatuur.